

וְהִיָּה מִשְׁבַּח אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עַד שְׁעוּלָה הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ בְּכֹפֶסֶת, בְּשַׁעֲרֵי שְׁעוּלָה הַיּוֹם. כְּבִיכּוֹל הוּא עֹשֶׂה שֵׁם מִמֶּשׁ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כד) וַיִּקַּב בֶּן הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית אֶת הַשֵּׁם וַיִּקְלָל. וּמִשּׁוֹם כֵּן, וַיַּעַשׂ דָּוִד שֵׁם. וְעַל זֶה כָּתוּב וְעַשִּׂיתֶם אִתְּם, וְאִם אַתֶּם תִּשְׁתַּדְּלוּ לַעֲשׂוֹת אוֹתָם, לְהִתְקִין אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ כְּרָאוּי, כָּל אוֹתָן בְּרָכוֹת שֶׁלְמַעַלָּה יִמְצְאוּ אֶצְלָכֶם בְּתַקּוּנֵיהֶן כְּרָאוּי.

וְנִתְּתִי גִשְׁמֵיכֶם בְּעֵתָם וְגו'. כָּל אֶחָד וְאֶחָד יִתֵּן פָּחוּ עֲלֵיכֶם. מִי הֵם? אוֹתוֹ תִּקּוּן שְׁעַשִּׂיתֶם שֶׁל אוֹתוֹ הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, כְּמוֹ זֶה כָּתוּב (בראשית יח) וְשָׁמְרוּ דְרָךְ ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. וְכִי בִּיּוֹן שְׁכַתוּב וְשָׁמְרוּ דְרָךְ ה', לְמַה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט? אֵלֶּא מִי שְׁשׁוֹמֵר דְרָכֵי הַתּוֹרָה, כְּבִיכּוֹל הוּא עוֹשֶׂה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. וּמַה זֶה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט? זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. כִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאֶמֶר, אוֹי לְהֵם לְבַנְי אָדָם שֶׁלֹּא יוֹדְעִים וְלֹא מִשְׁגִּיחִים בְּכָבוֹד רַבּוֹנָם. מִי עוֹשֶׂה הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ בְּכָל יוֹם? הוּא אוֹמֵר, מִי שְׁנוֹתָן צְדָקָה לַעֲנִיִּים.

בֹּא רֵאָה, הָרִי פְּרִשׁוּהָ כֵּן הוּא, שְׁהַעֲנִי אַחֲזוּ בְדִין, וְכָל מֵאֲכָלוּ הוּא בְדִין, הַמְּקוֹם שֶׁנִּקְרָא צְדָק, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קב) תִּפְּלָה לַעֲנִי כִי יַעֲטֹף. תִּפְּלָה, זֶה תִּפְּלָה שֶׁל יָד, וּבִאֲרֹנוּ. וּמִי שְׁנוֹתָן צְדָקָה לַעֲנִי, הוּא עוֹשֶׂה לְמַעַלָּה שֵׁם קְדוֹשׁ שְׁלָם כְּרָאוּי. כִּי צְדָקָה זֶה עֵץ הַחַיִּים, וַיְצַדֵּק נֹתָן לְצַדֵּק. וּכְשֶׁנֹּתָן לְצַדֵּק, אָז מִתְּחַבֵּר זֶה עִם זֶה, וְהַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ נִמְצָא שְׁלָם.

בְּפִלְגָנוֹת לַיְלִיָּא, וְהוּוּה מְשַׁבַּח לִיהָ לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, עַד דְּסָלִיק שְׁמָא קְדִישָׁא בְּכוֹרְסִיָּה, בְּשַׁעֲתָא דְּסָלִיק נְהוֹרָא דִּימָמָא. כְּבִיכּוֹל הוּא עֶבֶד שֵׁם מִמֶּשׁ כְּמַה דְּאֵת אֶמֶר, (ויקרא כד) וַיִּקּוּב בֶּן הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית אֶת הַשֵּׁם וַיִּקְלָל. וּבְגִין כֵּן וַיַּעַשׂ דָּוִד שֵׁם. וְעַל דָּא וְעַשִּׂיתֶם אוֹתָם כְּתִיב, וְאִי אַתּוֹן תִּשְׁתַּדְּלוּן לְמַעַבְדַּד לִוְן, לְאַתְתַּקְנָא שְׁמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא יְאוּת, כָּל אִינוּן בְּרָכָאן דְּלַעֲיִלָּא יִשְׁתַּפְּחוּן גְּבִיִּיכוּ בְּתַקּוּנֵיהוֹן כְּדָקָא יְאוּת.

וְנִתְּתִי גִשְׁמֵיכֶם בְּעֵתָם וְגו'. (ויקרא כו) כָּל חֵד וְחֵד, יִתֵּן חֵילָא דִּילֵיהָ עֲלֵיִיכוּ. מָאן אִינוּן. הֵהוּא תַקּוּנָא דְּעַבְדְּתוֹן דִּהֵהוּא שְׁמָא קְדִישָׁא כְּגוּוּנָא דָּא כְּתִיב, (בראשית יח) וְשָׁמְרוּ דְרָךְ יְי' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. וְכִי בִּיּוֹן דְּכְתִיב וְשָׁמְרוּ דְרָךְ יְי', אֵמַאי לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. אֵלֶּא מָאן דְּנִטִיר אוֹרְחוּי דְּאוֹרֵיָּתָא, כְּבִיכּוֹל הוּא עוֹשֶׂה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. וּמַאי צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. דָּא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא. כִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאֶמֶר, וּוי לִוְן לְבַנְי נְשָׂא, דְּלֹא יוֹדְעִין וְלֹא מִשְׁגִּיחִין בִּיקְרָא דְּמֵאֲרִיָּהוֹן, מָאן עֶבֶד שְׁמָא קְדִישָׁא בְּכָל יוֹמָא, הוּי אִימָא מָאן דִּיהִיב צְדָקָה לְמַסְפְּנֵי.

תָּא חֲזִי, הָא אוֹקְמוּהָ הָכִי הוּא, דְּמַסְפְּנָא אַחִיד בֵּיהָ בְדִינָא, וְכָל מִיכְלִיָּהוּ בְדִינָא הוּא, אַתְר דְּאַקְרִי צְדָק, כְּמַה דְּאֵת אֶמֶר (תהלים קב) תִּפְּלָה לַעֲנִי כִי יַעֲטֹף. תִּפְּלָה, דָּא תִּפְּלָה שֶׁל יָד, וְאוֹקִימָנָא. וּמַאן דִּיהִיב לִיהָ צְדָקָה לְמַסְפְּנָא, הוּא עֶבֶד לַעֲיִלָּא שְׁמָא קְדִישָׁא שְׁלִים כְּדָקָא יְאוּת. בְּגִין דְּצְדָקָה דָּא אִילָנָא דְּחַיִּי, וַיְצַדֵּק יְהִיב לְצַדֵּק. וְכֵד יְהִיב לְצַדֵּק, כְּדִין אַתְחַבֵּר דָּא כְּדָא, וְשְׁמָא קְדִישָׁא אֲשַׁתְּכַח שְׁלִים.